

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Anna Owczarek (sprawozdawca)

SSN Karol Weitz

w sprawie ze skargi A. P.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem
Sądu Okręgowego w P. z dnia 20 lutego 2015r., sygn. akt II Ca (...) wydanym w
sprawie z wniosku M. K.

przy uczestnictwie A. P.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 stycznia 2019 r.,

zażalenia A. P.

na postanowienie Sądu Okręgowego w P.

z dnia 13 marca 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 marca 2018 r. Sąd Okręgowy w P. oddalił skargę uczestniczki A. P. o wznowienie postępowania z wniosku M. K. o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie, które zakończone zostało prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w P. z dnia 20 lutego 2015 r., sygn. akt II Ca (...) i zasądził od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwotę 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

A. P. wniosła zażalenie na postanowienie z dnia 13 marca 2018 r. do Sądu Apelacyjnego w (...), który był sądem niewłaściwym, gdyż Sąd Okręgowy w P. działał jako sąd drugiej instancji. Sąd Okręgowy w P. na podstawie art. 200 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 397 § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. przedstawił zażalenie Sądowi Najwyższemu jako sądowi funkcjonalnie właściwemu (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2013 r., III CZP 91/12, OSNC 2013, nr 10, poz. 112, nie publikowane postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2011 r., V CZ 59/11, z dnia 22 lutego 2011 r., IV CZ 127/11, z dnia 22 lutego 2011 r., IV CZ 128/11, z dnia 13 czerwca 2013 r., IV CZ 178/12, z dnia 13 czerwca 2013 r., IV CZ 48/13).

Sąd Najwyższy - dokonując oceny dopuszczalności zażalenia - ustalił i zważył:

Postępowanie w sprawie z wniosku M. K. o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie zakończone zostało reformatoryjnym postanowieniem Sądu Okręgowego w P. z dnia 20 lutego 2015 r., sygn. akt II Ca (...), którym zmieniono postanowienie Sądu Rejonowego w W. z dnia 18 czerwca 2014 r., sygn. akt VI Ns (...), poprzez uwzględnienie wniosku. W dniu 24 kwietnia 2017 r. do Sądu Okręgowego w P. wpłynęła skarga uczestniczki A. P. o wznowienie postępowania w tej sprawie, oparta na tzw. właściwej przyczynie restytucyjnej polegającej na wykryciu nowego środka dowodowego, który mógłby mieć wpływ na wynik sprawy, z którego nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu (art. 403 § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Sąd ten przesłuchał świadków wskazanych w skardze i rozpoznał sprawę na nowo w granicach określonych podstawą wznowienia. Uznając, że wyniki uzupełnionego postępowania dowodowego nie podważają ustaleń dotyczących okoliczności dotyczących wejścia w posiadanie nieruchomości i oceny świadomości wnioskodawcy, zatem nie zmieniają podstawy faktycznej i prawnej wcześniejszego reformatoryjnego rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji, postanowieniem z dnia 13 marca 2018 r. oddalił skargę (art. 412 § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Zgodnie z art. 519¹ § 1 k.p.c. w sprawach z zakresu prawa rzeczowego od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy oraz

od postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie przysługuje skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. O rodzaju środka zaskarżenia przysługującego stronie decyduje treść wydanego orzeczenia. Sąd drugiej instancji może, w przedmiocie skargi o wznowienie postępowania prawomocnie zakończonego orzeczeniem Sądu drugiej instancji, wydać postanowienie o odrzuceniu albo o oddaleniu skargi. Postanowienie o odrzuceniu skargi ma charakter formalny i nie jest tożsame z odrzuceniem wniosku w rozumieniu powołanego przepisu. Oznacza to, że postanowienie takiego sądu o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania należy zakwalifikować jako postanowienie kończące postępowanie w sprawie w rozumieniu art. 394¹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., podlegające zaskarżeniu zażaleniem do Sądu Najwyższego, jakkolwiek tylko w sprawach w których przysługuje skarga kasacyjna (por. nie publikowane postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2008 r., IV CZ 36/08, z dnia 18 marca 2015 r., I CZ 22/15, z dnia 25 maja 2016 r. V CZ 19/16). Od postanowienia oddalającego zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji odrzucające skargę o wznowienie postępowania są niedopuszczalne zarówno skarga kasacyjna jak i zażalenie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2006 r., III CZ 103/05, nie publ., z dnia 24 lutego 2012 r., I CSK 443/11, nie publ., z dnia 11 kwietnia 2012 r., III CSK 57/12, nie publ., z dnia 29 stycznia 2013 r., II CSK 465/12, nie publ., z dnia 7 października 2016 r., I CZ 59/16).

Postanowienie sądu drugiej instancji oddalające skargę o wznowienie postępowania, wydane po rozpoznaniu sprawy na nowo w granicach, jakie określała podstawa wznowienia, podobnie jak postanowienie zmieniające w uwzględnieniu skargi zaskarżone orzeczenie, jest rozstrzygnięciem merytorycznym kończącym postępowanie w sprawie. Od takiego orzeczenia, jako dotyczącego istoty sprawy, przysługuje w sprawach z zakresu prawa rzeczowego skarga kasacyjna (art. 519¹ § 1 k.p.c.).

W tym stanie rzeczy zażalenie do Sądu Najwyższego na postanowienie o oddaleniu skargi o wznowienie postępowania było niedopuszczalne. Przyjęcie, że uczestniczka złożyła skargę kasacyjną, jedynie wadliwie zatytułowaną, nie jest

możliwe bowiem, jak zgodnie przyjęto w judykaturze i piśmiennictwie, wniesienie takiego środka zaskarżenia przez uczestnika działającego za pośrednictwem zawodowego pełnomocnika stanowi wadliwie dobraną i nieprawidłowo dokonaną czynność procesową i nie może być uznane za mylne oznaczenie pisma procesowego lub oczywistą omyłkę w rozumieniu art. 130 § 1 zdanie drugie k.p.c. (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2017 r., III CZP 2/17, OSNC 2018, nr 2, poz. 16, postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 1998 r., II CZ 71/98, OSNC 1998, nr 12, poz. 226, z dnia 12 grudnia 2000 r., V CZ 110/00, OSNC 2001, nr 7-8, poz. 105, z dnia 19 października 2001 r., I CZ 131/01, nie publ., z dnia 13 października 2005 r., IV CZ 89/05, nie publ., z dnia 6 września 2013 r., V CZ 38/13, nie publ., z dnia 25 lutego 2016 r., III CZ 4/16, nie publ.).

Z tych względów, skoro zażalenie podlegało odrzuceniu już przez sąd drugiej instancji, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 394¹ § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

aj